

FACELIFT VOOR THEATER DE MOLEN

Theater de Molen, in het Gelderse Beuningen, staat te boek als een sfeervol theater in het land van Maas en Waal, met een capaciteit van honderd stoelen. De voormalige monumentale boerderij doet sinds 2000 dienst als theater. In de negen jaar van haar bestaan, heeft het theater een naam opgebouwd als één van de gezelligste theaters in de regio. Nu is ook de techniek naar een hoger niveau gebracht.

Tekst: Loet van Bergen

“Publiek en artiesten komen hier graag door de ongedwongen sfeer die de medewerkers van het theater met hun enthousiasme weten over te brengen”, vertelt projectleider Inez van Veen enthousiast. “De medewerkers zijn allemaal vrijwilligers, maar slagen erin professionele kwaliteit te leveren.”

Geschiedenis

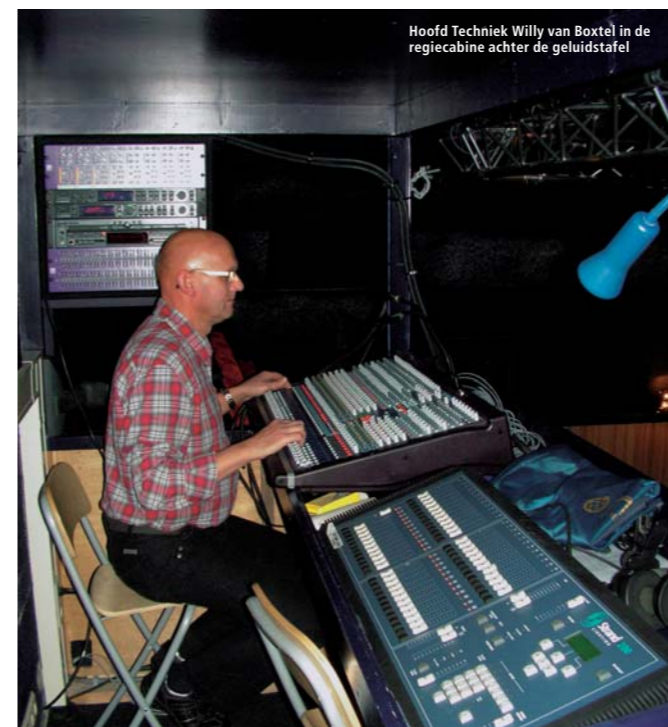
De initiatiefnemers van het eerste uur, Wil Reichgelt en Coen van Kesteren, liepen al langer rond met het plan om ooit een theater in Beuningen op te zetten. In 2000 werd met een groep van enthousiaste vrijwilligers begonnen met de verbouwing van één van de zalen van cultureel centrum het Molenhuis. De eerste voorstelling, een kinderprogramma, was in september 2000. Eind 2001 volgde de sprong in het duister en stonden de eerste cabaretiers op het podium. Iedere maand waren er een aantal cabaretoptredens, kinder/jeugdvoorstellingen en een paar keer per jaar (amateur) muziek- en toneelvoorstellingen geprogrammeerd. De honderd zitplaatsen waren regelmatig uitverkocht. Van Veen: “Echt boven verwachting in de beginperiode. Dat kwam ook doordat er regelmatig bekende namen op het podium stonden. Een aantal cabaretiers dat in de Molen heeft opgetreden, waaronder bijvoorbeeld Wim Helsing en Pieter Derks, heeft inmiddels naam gemaakt in het cabaretcircuit. Was de programmering voorheen vooral gericht op cabaret, het komende seizoen hebben we ook een ander programma. We richten ons meer op muziek. We zijn er trots

op dat we namen als Peer Mascini, Robert Jan Strips, Hester Macrander en Aram van de Rest op de agenda hebben kunnen zetten. Daarnaast wil Theater de Molen graag lokale en regionale muziek en theatermakers een podium bieden. Wij reserveren de laatste maand van het seizoen daarvoor.” Verder biedt Theater de Molen vanaf dit seizoen de mogelijkheid aan muzikanten om ‘live’ audio opnames te maken in de nieuwe geluidsstudio, die in samenwerking met een bekende producent kunnen worden afgemixt tot een cd-productie van professionele kwaliteit.

Verbouwing

Ambitieuze plannen die nu de verbouwing is gerealiseerd ook verwezenlijkt kunnen worden, zo is de overtuiging van Van Veen. Een verbouwing die in het afgelopen half jaar is gerealiseerd door allerlei plaatselijke bedrijven en ZZP-ers, maar er is ook door de vrijwilligers keihard meegewerkt aan de ‘Extreme Make-Over’ van het theater. Het hele pand is van boven tot onder onderhanden genomen met bouwkundige aanpassingen, schilderwerk, verlichting en de bijbehorende constructies, de geluids- en lichtinstallatie en inrichting. Dankzij een bijdrage van UPC (in totaal 150.000 euro) kon dit verwezenlijkt worden. Dat was volgens Van Veen overigens ook dringend nodig, want het karakteristieke pand, een prachtig beeldbepalend gebouw, voldeed in een aantal opzichten niet meer aan de eisen die in deze tijd aan een theater gesteld worden. “Door de onhandige indeling van het gebouw en door verouderde techniek moesten

de vrijwilligers veel onnodige werkzaamheden verrichten, zoals het opbouwen van de zittribune. Daarnaast zijn er nog tal van kleine en grotere bouwkundige problemen opgelost, waardoor een efficiënte exploitatie en een optimale uitvoering van de functie van het pand nu mogelijk is geworden. Het resultaat mag er dan ook zijn. Het verbouwde Theater de Molen is van binnen een kroonjuweel met een moderne theaterzaal en een gezellig kleurrijk theatercafé geworden. Maar met behoud van de unieke warme sfeer uit het begin”, merkt Van Veen vol trots op. Aan de grootte van het monumentale pand is niets veranderd. Wel is de ingang naar de zijkant verplaatst en heeft het kleine en gezellige theatertje een heel nieuwe look. Ook de bar is moderner aangekleed. De muren hebben vrolijke kleuren en er staat een loungebank. Styliste Grace Engels (Nijmegen) heeft haar capaciteiten ingezet om de ruimten aan te passen en in te richten tot een eigentijdse voorziening die tegemoetkomt aan de vraag van de theaterbezoeker. Daarbij is extra aandacht besteed aan de expositiefunctie die deze ruimte heeft voor lokale en regionale kunstenaars. Deze exposities vinden het gehele jaar door plaats. In het oog springt ook de fraaie telescooptribune van Jezet Seating, voorzien van comfortabele rode pluche stoelen, die plaats biedt aan honderd personen. Van Veen: “Het was passen en meten om een telescooptribune gerealiseerd te krijgen, rekening houdend met de zichtlijnen en vluchtwegen. Zo moest speciaal voor de tribune de hele vloer waterpas gemaakt worden en voorzien worden van een kunststof laag. Niet alleen voor de bezoekers, maar ook voor de vrijwilligers is de nieuwe tribune een hele verademing. Voorheen waren ze een paar uur bezig met het opbouwen van de tribune, die bestond uit een gelaste stalen constructie, nog vervaardigd door de smid uit buurdorp Weurt, met daarop multiplex platen van de Gamma en houten stoelen. Nu is het een kwestie van op de knop drukken en de tribune staat binnen vijf minuten. Het enige nadeel is dat de bezoekers nu geen drankje meer de zaal in kunnen nemen, wat voorheen wel kon.”

Hoofd Techniek Willy van Boxel in de regiecabine achter de geluidstafel

GELUIDSINSTALLATIE

Main PA: 2x Electro Voice Rx212/75 top

2x Electro Voice Rx118 sub

Infill: 2x Electro Voice Zx-1/90

MON: 2x Electro Voice FRI-2082
1x Klark Teknik Square One EQ

Amprack: 2x Electro Voice CP2200
2x Electro Voice CP3000s
1x Electro Voice DC ONE system processor

FOH: 1x Midas Venice 320 mixer
1x Klark Teknik Square One EQ
1x Klark Teknik Square One Dynamics
1x Tascam cd player
1x TC M-One
1x TC D-Two

Wireless: 1x Electro Voice REV double receiver + RE972TX headsets/RE 410

Handheld

Studio: 1x Midas Venice 320 mixer
2x Electro Voice ZX-1/90
1x Electro Voice CP2200
1x Tascam cd recorder
1x Alesis HD recorder
1x TC M-One
1x TC D-Two

Café: 4x Electro Voice S-40 white

LICHTINSTALLATIE

De lichtinstallatie bestaat uit een 30 kringen Botex dimmerpack van elk 2.2. kW. De lichtcomputer is een Strand 200 serie 24/48. In de zaal hangen twee trussen met elk twaalf aansluitingen en op het toneel nog een horizontruss met twaalf aansluitingen. Op het toneel en in de regiecabine is een DMX aansluiting. In totaal hangen er 32 spots bestaande deels uit par lampen en deels uit PC, Profiel en Fresnell spots. Daarnaast nog beschikt het theater over vier halogeen strips met ieder zestien lampen van 70 watt.

Techniek

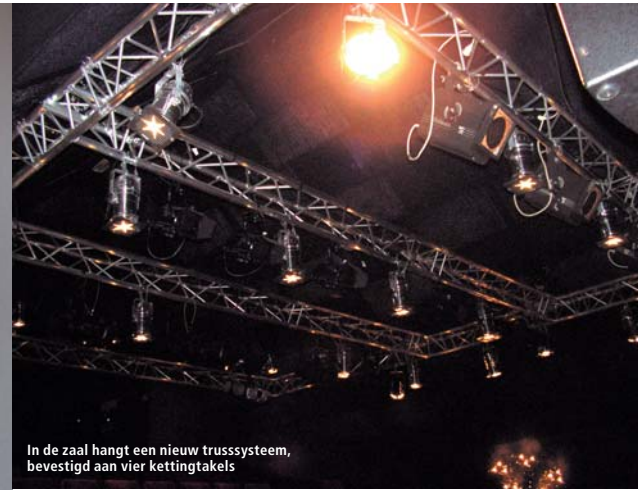
Naast de verbouwing van de zaal, de foyer en het theatercafé, is ook de licht- en geluidsinstallatie compleet vernieuwd. “Dat was hard nodig”, zegt Hoofd Theater techniek Willie van Boxel, die vanaf 2001 betrokken is bij het theater. Het was alles behalve ideaal en het was nogal behelpen met de techniek. “Als verlichting hing er een lichtinstallatie van jeugdtheater Tierelier, die in 1995 goedkoop kon worden overgenomen van Aveq uit Den Haag. Een installatie bestaande uit een T-truss in de zaal met twaalf aansluitingen en een horizontruss op het toneel - ook met twaalf aansluitingen. Daarbij een 24 kringen Botex dimmerpack van elk 2.2 kW, met op het toneel en in de regiecabine een DMX aansluiting. Als spots veelal PAR spots en een

aantal profiel- en fresnell spots. De regiecabine zat achter in de zaal, die provisorisch was ingericht en waar ook het dimmerpack stond, die later vanwege ruimtegebrek boven het podium is geplaatst. Ook de geluidsinstallatie was tweedehands en overgenomen van programmeur Coen van Kesteren, die een geluidsverhuurbedrijf had. In de loop der jaren is wel een aantal dingen vernieuwd, zoals de geluidsmixer en lichttafel, die dankzij donaties konden worden aangeschaft. “Het is echter altijd goed gegaan”, zegt Van Boxel. “Uiteraard betekende het soms veel improviseren met de technici van de gezelschappen. Nu is dat gelukkig verleden tijd en staat er een state of art licht- en geluidsinstallatie, aangelegd door respectievelijk Barndoor en Kersjes P.A.-verhuur, een plaatselijk geluidsbe-

drijf." Van Boxtel is trots op de nieuwe licht- en geluidsinstallatie. Een rondleiding maakt duidelijk waarom. Te beginnen bij de lichtinstallatie die volledig is vernieuwd. In de zaal een compleet nieuw trussysteem, die bevestigd is aan vier handkettingtakels, waardoor het systeem in hoogte verstelbaar is of bij onderhoud omlaag getakeld kan worden. Voor het merendeel hangen de bestaande lampen in de trussen, die zijn schoongemaakt en gereviseerd. Daarnaast zijn zes nieuwe lampen en vier halogeen strips met ieder zestien lampen van 70 watt aangeschaft voor met name belichting van onderen op het toneel. Als lichtpaneel beschikt de Molen over een Strand 200 serie 24/48 kanalen. Nieuw is ook het grid van steigerpijpen boven het podium, waarin naast de horizonverlichting van alles gehangen kan worden. Decorstukken bijvoorbeeld, hoewel het podium zich volgens Van Boxtel gezien de omvang (6x4 meter) niet echt leent voor grote producties: "Vorig jaar hebben we nog een voorstelling moeten annuleren omdat bleek dat het decor te groot was voor het podium." Handig is ook de nieuwe dimmerkast met patchpaneel. "De bestaande dimmers van Botex zijn door Barndoor schoongemaakt en gereviseerd en uitgebreid met een nieuwe dimmer, zodat we in totaal dertig kanalen hebben. Het mooie van deze dimmerkast is dat nu elke lamp via het patchpaneel individueel of in groepen geschakeld kan worden, net wat de technicus van het gezelschap wil. Een systeem dat in de praktijk ook praktisch is voor de vrijwillige technici van dit theater, die nu snel via dit paneel elke gewenste lichtinstelling

kunnen creëren. Vroeger gebeurde dat handmatig door het verwisselen van stekkers op de trussen. Alle lampen hebben nu ook een vaste stek. Verhangen van de lampen hoeft nu ook niet meer, maar mocht het nodig zijn dan kunnen er altijd lampen bijgehangen worden. Op elk dimmerkanaal kunnen twee lampen worden aangesloten, zodat we in totaal zestig uitgangen hebben." Bijzonder in zijn sas is Van Boxtel ook met de nieuwe geluidsinstallatie van Electro-Voice, bestaande uit vier eindversterkers, een audiomixer van Midas 320 met 24 kanaals microfooninput vier stereo inputs. Gecompleteerd met een digitale processor, die is voorgeprogrammeerd voor deze zaal en waardoor je de boxen niet meer kunt oplazen doordat er bepaalde limieten is ingesteld. Ook de boxen in de zaal zijn nieuw. Voorheen hingen er boxen van dertig jaar oud, waarvan het geluid op een gegeven moment te wensen overliet. "We hebben nu een set speakers bestaande uit top-, mid- en basspeakers. De topjes en mid hangen aan de muur, terwijl de basspeakers aan de beide kanten voor het podium staan. Voor de aansluiting voor de microfoons en monitoren is een patchpaneel aan de zijkant van het podium, waarop ook nog een los patchpaneel kan worden aangesloten. Tenslotte twee nieuwe monitors en 21 nieuwe microfoons en een draadloze microfoonset met zender en ontvanger. Het geluid van de zaal kunnen we nu ook in de foyer laten horen. Er zit een uitgang op het mengpaneel die naar de versterker in de foyer loopt, waar kleine speakers op zijn aangesloten. De techniek tijdens de voorstellingen wordt gedaan door een enthousi-

In de zaal hangt een nieuw trussysteem, bevestigd aan vier kettingtakels

aste ploeg van vrijwilligers die door mij worden opgeleid tijdens een aantal workshops of via training op the job. Daarnaast ben ik bezig om het nieuwe handboek techniek aan te passen aan de nieuwe situatie waarin alle ins and outs, werkzaamheden en aansluitingen en dergelijke worden uitgelegd."

Toekomst

"Natuurlijk blijven er altijd dingen te wensen over", verzucht Inez van Veen. "In het gebouw zitten nu nog de medewerkers van Perspectief, stichting voor Welzijn, Zorg, Sociaal en Cultureel Werk Beuningen, die ook de vrijwilligers van Theater de Molen ondersteunen en begeleiden. Het is de bedoeling dat Perspectief binnen een aantal jaren verhuist naar het gemeentehuis en dat dan het Molenhuis een volledig cultureel centrum wordt en de kantoren verbouwd worden tot bijvoorbeeld extra artiestenkleedkamers en vergaderruimten. Gepland staat op de korte termijn een gesloten tv-circuit voor in de foyer en studioruimte en een ringleiding voor slechthorenden. Hoe dat gefinancierd moet worden is de vraag. Het geld van UPC is volledig besteed aan de verbouwing. En of we extra geld van de gemeente krijgen is ook de vraag. De subsidie die we nu van de gemeente krijgen is laag en lang niet kostendekkend. De subsidie zou zeker hoger mogen, zeker als je het vergelijkt met bijvoorbeeld het Agora Theater in het nabijgelegen Druten. Zo hebben we bijvoorbeeld nauwelijks geld om reclame te kunnen maken. Nu gebeurt dat in eigen beheer. Met behulp van een kopieermachine worden affiches gemaakt en door vrijwilligers op eigen borden in de gemeente Beuningen geplakt. Nadeel is dat als het regent de affiches in no-time zijn verdwenen. Hopelijk komt er een systeem met waterdichte affichebakken en een printer om professionele affiches mee te maken. We hebben nog genoeg wensen over. Mooiste wens is uiteraard meer publiek. Zeker nu met dit mooie theater, vormt dit de uitdaging voor de toekomst", merkt Van Veen tot slot op.